

Programi i prilagodba sustava

Sve programe koje instalirate pod Windowsima moći ćete pokrenuti u početnom izborniku *Start*. Osim njih u njemu ćete pronaći i programe koji dolaze u sklopu operacijskog sustava.

Prođete li abecednim popisom programa u izborniku *Start*, pronaći ćete programe poput *Alarmi i sat*, *Bojanje 3D*, *Filmovi i TV*, *Fotografije*, *Kalendar*, *Kalkulator*, *Kamera*, *Karte*, *Osobe*, *Poruke*, *Pošta* itd.

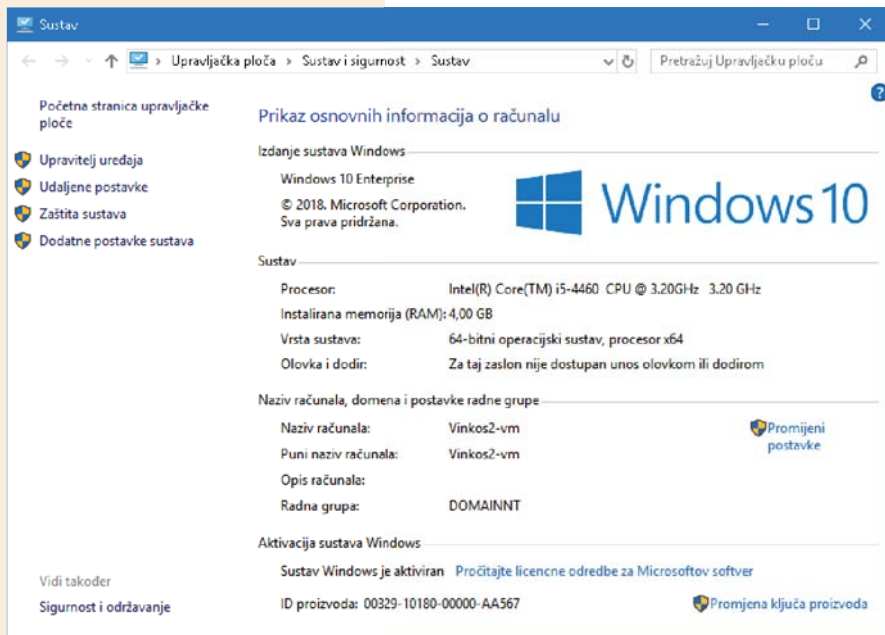
Neki programi sustava razmješteni su u zasebne grupe:

- **Olakšani pristup:** programi koji olakšavaju rad osobama s teškoćama vida i motorike
- **Pomagala sustava:** razni korisni alati i programi
- **Sustav Windows:** programi za mijenjanje postavki i prilagodbu rada operacijskog sustava
- **Windows PowerShell:** upravljačko sučelje za održavanje i upravljanje sustavom pomoću (programskih) skripti.

Izgled Windowsa možete prilagoditi svojim potrebama, a djelomice je moguće prilagoditi i njegov način rada. Otkud početi i kako to učiniti? Pokažimo najprije gdje dobiti osnovne informacije o operacijskom sustavu.

Vježba 5.

1. Na radnoj površini ili u okviru za pretraživanje pronađite program *Ovaj PC*.
2. Kliknite na ikonu programa desnim klikom miša, pa u skočnom izborniku odaberite opciju *Svojstva*.

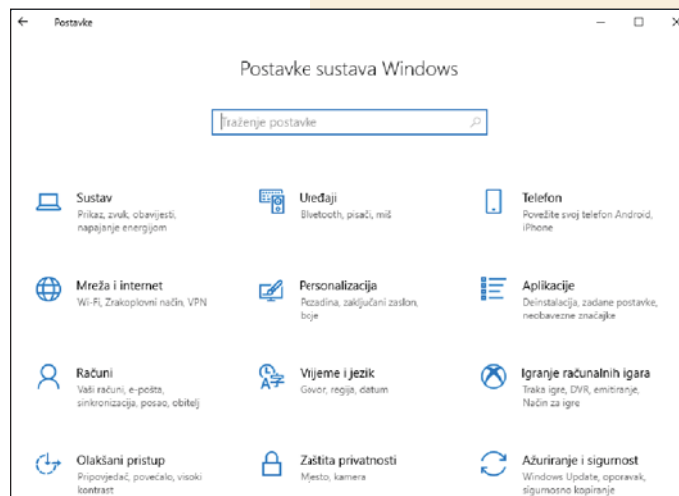
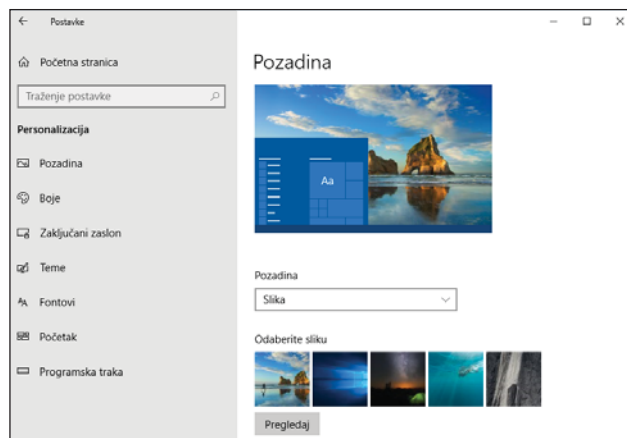

3. U novootvorenom prozoru dobit ćete informaciju o instaliranoj inačici Windowsa kao i neke druge podatke o sustavu i vašem računalu (slika 18.).

Slika 18. Osnove informacije o operacijskom sustavu

Vježba 6. Postavke sustava

1. U početnom izborniku u skraćenom izborniku slijeva kliknite na ikonu *Postavke*. Otvorit će se prozor kao na slici 19.
2. Kliknite na grupu **Sustav** da se upoznate s trenutnim postavkama sustava. Koje od njih smijete mijenjati, ovisi o pravima i dozvolama vezanim za vaš korisnički račun.
3. Kliknite na grupu **Personalizacija** kako biste promijenili izgled sustava, npr. boju ili sliku pozadine (slika 20.).

Slika 19. Sve glavne postavke operacijskog sustava

Slika 20. Prilagodba izgleda operacijskog sustava

Sami istražite što sve još možete promijeniti.

Vježba 7. Pamćenje promjena

Pogledajte radne površine na nekoliko susjednih računala u učionici. Uočite da nisu posve jednake, iako sva računala rade pod istim operacijskim sustavom. Je li uzrok tomu razlika između računala ili razlika između postavki različitih korisnika? Evo kako ćete to ispitati.

1. Tehnikom *povuci i spusti* premjestite nekoliko ikona na radnoj površini.
2. Odjavite se iz Windowsa: *Start* > klik na ikonu trenutnog korisničkog računa > *Odjava* i pričekajte da se pojavi uvodni zaslon za prijavu.
3. Ponovo odaberite korisnika kojeg ste maloprije odjavili i pričekajte da se prikaže njegova radna površina.

Uočite da su razmještene ikone na novim mjestima. To vam govori da operacijski sustav pamti sve promjene koje korisnik učini u svojem korisničkom sučelju, i to za svakog korisnika zasebno. Da ste se prijavili kao neki drugi korisnik, učinjene promjene razmještaja ikona ne bi se vidjele.